

ZARZĄDZENIE Nr 79/2007
Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego
z dnia 8 października 2007 r.

**w sprawie szczegółowych obowiązków i odpowiedzialności pracowników
oraz osób studiujących na Uniwersytecie Wrocławskim w zakresie
przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nauki**

Na podstawie art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365, z późniejszymi zmianami), art. 211 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 lipca 2007 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach (Dz.U. Nr 128, poz. 897) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Zarządzenie określa szczegółowe obowiązki i odpowiedzialność pracowników, studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych zwanych dalej „studującymi”, w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nauki w Uniwersytecie Wrocławskim.

2. Przepisy zarządzenia dotyczą również:

- osób biorących udział w zajęciach organizowanych przez Uniwersytet poza terenem Uczelni,
- osób wykonujących na rzecz Uczelni prace społeczno-użyteczne,
- osób biorących udział w zajęciach praktyczno-technicznych.

§ 2. Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i nauki w Uniwersytecie Wrocławskim należy do:

- 1/ Kanclerza,
- 2/ kierowników jednostek organizacyjnych,
- 3/ osób prowadzących zajęcia ze studującymi,
- 4/ kierowników komórek administracyjnych,
- 5/ kierownika Inspektoratu BHP oraz Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 3. Do obowiązków Kanclerza należy w szczególności:

- 1/ zapewnienie w ramach nadzoru nad służbami technicznymi pracownikom i studującym bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i nauki oraz zapewnienie, aby budynki i pomieszczenia wszystkich jednostek Uniwersytetu oraz przynależne do nich tereny i urządzenia, spełniały wymagania przepisów techniczno-budowlanych oraz ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki,
- 2/ egzekwowanie przestrzegania przez pracowników, studujących i inne osoby przebywające na terenie Uczelni przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki,
- 3/ nadzorowanie szkoleń pracowników z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 4/ nadzorowanie i egzekwowanie wykonywania profilaktycznych badań lekarskich przez podległych pracowników.

§ 4. Do obowiązków dziekanów oraz kierowników jednostek organizacyjnych niewchodzących w skład wydziału należy zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i nauki przy pomocy swoich zastępców, dyrektorów instytutów, kierowników katedr, zakładów, pracowni itp., a w szczególności:

- 1/ egzekwowanie przestrzegania przez pracowników i studiujących obowiązujących przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki,
- 2/ spowodowanie, żeby stanowiska pracy i miejsca, w których prowadzi się działalność naukowo-dydaktyczną były zorganizowane zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki oraz aby pomieszczenia higieniczno-sanitarne były odpowiednio urządzone i utrzymane w pełnej sprawności i czystości,
- 3/ zapewnienie pracownikom i studiującym niezbędnych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego w zależności od rodzaju zajęć i występujących zagrożeń,
- 4/ informowanie pracowników o rozpoznanych zagrożeniach i ryzyku zawodowym oraz o zasadach ochrony przed tymi zagrożeniami,
- 5/ współpracowanie z Inspektorem BHP oraz Ochrony Przeciwpożarowej w zakresie szkoleń bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nauki pracowników i studiujących,
- 6/ uczestniczenie w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki oraz kierowanie podległych pracowników na te szkolenia,
- 7/ kierowanie na profilaktyczne badania lekarskie podległych pracowników i studiujących oraz egzekwowanie wykonania zaleceń lekarskich,
- 8/ podejmowanie decyzji w sprawie zawieszenia zajęć lub ich przerwania w związku ze stwierdzonym zagrożeniem bezpieczeństwa,
- 9/ organizowanie, przygotowanie oraz prowadzenie prac dydaktyczno-naukowych z uwzględnieniem zabezpieczenia pracowników i studiujących przed wypadkami i chorobami zawodowymi,
- 10/ dbanie o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń i wyposażenia technicznego, w tym:
  - a) utrzymywanie w należyтым stanie dróg ewakuacyjnych oraz innych dróg i przejść, w sposób niestwarzający zagrożeń dla ich użytkowników, a także w zgodności z wymaganymi przepisami techniczno-budowlanymi,
  - b) dopilnowanie, aby spełnione zostały warunki dotyczące oświetlenia, wentylacji, ogrzewania i powierzchni użytkowej zgodnie z obowiązującymi przepisami,
  - c) dopilnowanie, aby wyposażenie pomieszczeń w instalacje i urządzenia, sprzęt oraz meble nie stanowiło zagrożeń dla osób z nich korzystających,
  - d) sporządzanie szczegółowych instrukcji zawierających postanowienia dotyczące zapobiegania zagrożeniu dla zdrowia i życia ludzkiego w związku z prowadzonymi badaniami chemicznymi, fizycznymi, biologicznymi i innymi,
  - e) dopilnowanie oznakowania i zabezpieczenia pomieszczeń, do których wzbroniony jest dostęp osobom nieupoważnionym,
  - f) dopilnowanie wyposażenia apteczek w podstawowe materiały medyczne wraz z instrukcją o udzielaniu pierwszej pomocy,
  - g) wyposażenie kierowanej przez siebie jednostki w niezbędne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nauki,
  - h) dopilnowanie, aby maszyny i inne urządzenia były wyposażone w zabezpieczenia chroniące przed urazami, działaniem substancji szkodliwych dla zdrowia, porażeniem prądem elektrycznym, szkodliwym i wstrząsami, nadmiernym hałasem, działaniem wibracji lub promieniowaniem oraz utrzymane w stanie zapewniającym pełną sprawność oraz bezpieczeństwo pracy i nauki,
  - i) dopilnowanie, aby maszyny i inne urządzenia techniczne czasowo niesprawne,

- uszkodzone lub pozostające w naprawie były wyraźnie oznakowane i zabezpieczone w sposób uniemożliwiający ich uruchomienie,
- j) dopilnowanie wywieszenia przy maszynach i innych urządzeniach technicznych w widocznym i dostępnym miejscu instrukcji obsługi uwzględniającej przepisy oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki,
  - k) dopilnowanie opracowania oraz umieszczenia w widocznym i łatwo dostępnym miejscu regulaminu porządkowego określającego przepisy i zasady użytkowania pomieszczenia (pracowni, laboratorium itp.) oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki,
- 11/ organizowanie pracy w podległej jednostce w taki sposób, aby wszystkie zajęcia odbywały się pod nadzorem osoby posiadającej odpowiednie przygotowanie gwarantujące ich przeprowadzenie zgodnie z przepisami oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki,
  - 12/ organizowanie pracy w kontakcie z truciznami, środkami chemicznymi, zwierzętami, materiałem biologicznym oraz promieniowaniem w taki sposób, aby odbywało się to zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
  - 13/ dopilnowanie, aby stosowane w podległej jednostce organizacyjnej wszelkie materiały niebezpieczne, które mogą stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi były wyraźnie oznakowane, przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach i miejscach do tego przystosowanych w opakowaniach chroniących przed ich szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem,
  - 14/ zgłaszanie swoim przełożonym i Inspektoratowi BHP oraz Ochrony Przeciwpożarowej wypadków, jakim ulegli pracownicy podczas pracy oraz studiujący podczas zajęć dydaktycznych,
  - 15/ dbanie, o to aby w budynkach i pomieszczeniach Uczelni, w których są wykonywane badania pilotażowe, eksperymenty chemiczne, fizyczne lub inne mogące stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia przebywających w nich osób obowiązywało zachowanie szczególnych środków ostrożności. W pomieszczeniach, w których są wykonywane badania i eksperymenty, powinny być wywieszone instrukcje zawierające postanowienia dotyczące zapobiegania zagrożeniom dla zdrowia i życia ludzkiego,
  - 16/ utrzymywanie w stanie zapewniającym bezpieczne i higieniczne użytkowanie posiadanych przez Uczelnię obiektów, urządzeń i terenów sportowych, a także zapewnienie nadzoru osób do tego upoważnionych w czasie realizacji zajęć z wychowania fizycznego oraz wszelkiego rodzaju zawodów sportowych organizowanych przez Uczelnię,
  - 17/ wstrzymanie, w przypadku stwierdzenia, że sposób wykonywania czynności przez pracowników lub studentów stwarza zagrożenie dla ich życia lub zdrowia, wykonywania tych czynności oraz wskazanie sposobu ich bezpiecznego wykonania,
  - 18/ niedopuszczenie do rozpoczęcia zajęć, wstrzymanie zajęć lub określenie zadań i sposobów postępowania zapewniających bezpieczne prowadzenie tych zajęć w przypadku stwierdzenia, że miejsce, w którym mają być prowadzone zajęcia, lub stan znajdujących się w nim urządzeń może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa studentów,
  - 19/ zapewnienie, aby prowadzący zajęcia w warsztatach, pracowniach specjalistycznych, laboratoriach oraz prowadzący zajęcia wychowania fizycznego byli przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy,
  - 20/ zapewnienie, aby w każdym budynku Uczelni, w pomieszczeniu dostępnym w godzinach prowadzenia zajęć dydaktycznych lub badań naukowych znajdowała się co najmniej jedna przenośna apteczka, wyposażona w niezbędne środki do udzielania pierwszej pomocy, których okres ważności nie upłynął, wraz z instrukcją o zasadach jej udzielania,

21/ prowadzenie ewidencji oraz zbieranie i likwidację odpadów niebezpiecznych, wytwarzanych na terenie Uczelni.

§ 5.1. Osoby prowadzące zajęcia są zobowiązane do zapewnienia studiującym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, a w szczególności:

- 1/ dopilnowania, aby studiujący stosowali niezbędne środki ochrony indywidualnej w zależności od rodzaju zajęć,
- 2/ dopilnowania, aby miejsce w którym mają być prowadzone zajęcia, stan wyposażenia miejsca (pomieszczenia) tj. mebli, sprzętu, urządzeń i instalacji nie stanowił zagrożenia; w przypadku gdy miejsce lub stan w/w wyposażenia stwarza zagrożenie, prowadzący zajęcia nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je i powiadamia o tym bezpośredniego przełożonego,
- 3/ w razie niemożliwości osobistego przebywania na zajęciach dydaktycznych – zapewnienia nadzoru innej osoby posiadającej odpowiednie przygotowanie gwarantujące, że zajęcia będą się odbywały zgodnie z przepisami oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki,
- 4/ nabycia umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy; obowiązek ten dotyczy prowadzących zajęcia w warsztatach, laboratoriach i pracowniach specjalistycznych,
- 5/ sprawdzenia przed rozpoczęciem zajęć i dopuszczeniem do nich studiujących, czy stan techniczny maszyn i urządzeń oraz instalacji elektrycznej, a także ogólny stan laboratorium lub pracowni specjalistycznej nie stwarza zagrożenia dla życia i zdrowia studiujących,
- 6/ zaznajomienia studiujących z przepisami oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki oraz obowiązującym regulaminem porządkowym przed dopuszczeniem ich do zajęć przy maszynach i innych urządzeniach technicznych oraz w laboratoriach i pracowniach specjalistycznych; powyższy fakt powinien być odpowiednio udokumentowany,
- 7/ w razie wypadku - udzielenia pomocy, zabezpieczenia miejsca wypadku i powiadomienia bezpośredniego przełożonego i Inspektoratu BHP oraz Ochrony Przeciwpożarowej.

2. Osoba prowadząca zajęcia odpowiada za bezpieczeństwo studiujących w trakcie prowadzonych zajęć.

§ 6. Do obowiązków kierowników działów, sekcji, dziekanatów, sekretariatów oraz brygadzystów należy:

- 1/ informowanie podległych pracowników o zagrożeniach i ryzyku zawodowym oraz zasadach ochrony przed tymi zagrożeniami,
- 2/ egzekwowanie od podległych pracowników przestrzegania przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 3/ dbanie o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń, w tym:
  - a) utrzymanie w należytych stanie dróg ewakuacyjnych oraz innych dróg i przejść w sposób niestwarzający zagrożeń dla ich użytkowników, a także w zgodności z przepisami techniczno-budowlanymi,
  - b) dopilnowanie, aby spełnione zostały warunki dotyczące oświetlenia, wentylacji, ogrzewania i powierzchni użytkowej zgodnie z obowiązującymi przepisami,
  - c) dopilnowanie, aby wyposażenie pomieszczeń w instalacje i urządzenia, sprzęt oraz meble nie stanowiło zagrożeń dla osób z nich korzystających,
  - d) wyposażenie kierowanej przez siebie jednostki w niezbędne przepisy oraz instrukcje

- z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- e) dopilnowanie, aby maszyny i inne urządzenia były wyposażone w zabezpieczenia chroniące przed urazami, działaniem substancji szkodliwych dla zdrowia, porażeniem prądem elektrycznym, szkodliwymi wstrząsami, nadmiernym hałasem, działaniem wibracji lub promieniowaniem oraz były utrzymane w stanie zapewniającym pełną sprawność działania i bezpieczeństwo pracy,
  - f) dopilnowanie, aby maszyny i inne urządzenia techniczne czasowo niesprawne, uszkodzone lub pozostające w naprawie były wyraźnie oznakowane i zabezpieczone w sposób uniemożliwiający ich uruchomienie,
  - g) umieszczanie przy maszynach i innych urządzeniach technicznych w widocznym i dostępnym miejscu instrukcji obsługi, uwzględniającej przepisy oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 4/ uczestniczenie w wymaganych szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kierowanie podległych pracowników na te szkolenia,
  - 5/ kierowanie pracowników na profilaktyczne badania lekarskie i egzekwowanie zaleceń lekarskich,
  - 6/ dopilnowanie, aby stosowane w podległej komórce administracyjnej wszelkie materiały niebezpieczne, które mogą stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi były wyraźnie oznakowane, przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach i miejscach do tego przystosowanych oraz w opakowaniach chroniących przed ich szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem,
  - 7/ zgłaszanie swoim przełożonym i Inspektoratowi BHP oraz Ochrony Przeciwpożarowej wypadków przy pracy, które miały miejsce na terenie podległej jednostki organizacyjnej,
  - 8/ zapewnienie, aby stan instalacji oraz sprzętu i urządzeń w domach studenckich nie stanowił zagrożenia dla osób tam mieszkających i pracujących,
  - 9/ dopilnowanie, aby pomieszczenia mieszkalne w domach studenckich zapewniały co najmniej 5 m² powierzchni mieszkalnej na jedną osobę,
  - 10/ zapewnienie, aby oświetlenie pomieszczeń, wentylacja, instalacja elektryczna i gazowa oraz wszelkie urządzenia techniczne w domach studenckich odpowiadały warunkom technicznym ustalonym w przepisach dotyczących warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki, oraz Polskim Normom.

§ 7. Do obowiązków kierownika Inspektoratu BHP oraz Ochrony Przeciwpożarowej należy w szczególności:

- 1/ koordynacja i nadzorowanie pracy podległych pracowników Inspektoratu BHP oraz Ochrony Przeciwpożarowej w zakresie przeprowadzania okresowych kontroli bezpieczeństwa i higieny pracy w obiektach Uczelni,
- 2/ organizowanie szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nauki dla pracowników i osób rozpoczynających naukę na Uniwersytecie Wrocławskim, a także zaznajamianie ich z nowymi przepisami,
- 3/ informowanie władz Uczelni o stwierdzonych zagrożeniach wraz z wnioskami zmierzającymi do usuwania tych zagrożeń,
- 4/ opiniowanie wniosków dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 5/ sporządzanie i przedstawianie Kanclerzowi okresowych analiz stanu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 6/ współdziałanie z państwowymi organami nadzoru i kontroli warunków pracy oraz społeczną inspekcją pracy w zakresie zapewnienia pracownikom i studiumującym właściwego stanu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nauki,
- 7/ organizowanie profilaktycznych badań lekarskich dla pracowników Uczelni.

§ 8. 1. Do podstawowych obowiązków pracowników Uniwersytetu należy przestrzeganie przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. W szczególności pracownik jest obowiązany:

- 1/ znać przepisy oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, brać udział w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu oraz poddawać się wymagany egzaminom sprawdzającym,
- 2/ wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych,
- 3/ dbać o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz porządek i ład w miejscu pracy,
- 4/ stosować środki ochrony zbiorowej, a także używać przydzielonych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, zgodnie z ich przeznaczeniem,
- 5/ poddawać się wstępnym, okresowym i kontrolnym oraz innym zalecanym badaniom lekarskim i stosować się do wskazań lekarskich,
- 6/ niezwłocznie zawiadomić przełożonego o zauważonym wypadku przy pracy albo zagrożeniu życia lub zdrowia ludzkiego oraz ostrzec współpracowników, a także inne osoby znajdujące się w rejonie zagrożenia o grożącym niebezpieczeństwie,
- 7/ współdziałać z przełożonym w wypełnianiu obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Pracownicy Uniwersytetu mają prawo do:

- 1/ powstrzymania się od wykonywania pracy, w razie gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla ich zdrowia i życia albo gdy wykonywana praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom. Jeżeli powstrzymanie się od wykonywania pracy nie usuwa zagrożenia, pracownik ma prawo oddalić się z miejsca zagrożenia, w obu przypadkach zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego,
- 2/ powstrzymania się od wykonywania pracy wymagającej szczególnej sprawności psychofizycznej, gdy stan psychofizyczny nie zapewnia bezpiecznego wykonywania pracy i stwarza zagrożenie dla innych osób. Powstrzymanie to może nastąpić po uprzednim zawiadomieniu przełożonego.

§ 9. Do obowiązków studiujących należy w szczególności:

- 1/ znajomość i przestrzeganie przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki obowiązujących w Uniwersytecie,
- 2/ udział w szkoleniach oraz instruktażach z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki,
- 3/ wykonywanie zadań i ćwiczeń w laboratoriach, pracowniach, warsztatach, a także podczas zajęć wychowania fizycznego, w sposób zgodny z przepisami oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki oraz stosowanie się do zaleceń i wskazówek osób prowadzących zajęcia,
- 4/ poddawanie się profilaktycznym oraz innym zalecanym badaniom lekarskim i stosowanie się do wskazań lekarskich,
- 5/ dbanie o przydzielone środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze, podczas zajęć wykonywanych w narażeniu na czynniki szkodliwe dla zdrowia oraz stosowanie ich zgodnie z przeznaczeniem,
- 6/ dbanie o porządek i ład w miejscu odbywania zajęć,
- 7/ niezwłoczne powiadomienie prowadzącego zajęcia o zauważonym wypadku i udzielenie pierwszej pomocy osobie poszkodowanej,

8/ niezwłoczne powiadomienie prowadzącego zajęcia oraz ostrzeżenie studiujących o zagrożeniu wypadkowym.

§ 10. Wobec pracowników nieprzestrzegających przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy może być stosowana:

- 1/ kara upomnienia,
- 2/ kara nagany,
- 3/ kara pieniężna.

§ 11. Nadzór nad wykonaniem niniejszego zarządzenia powierza się Kanclerzowi.

§ 12. Traci moc zarządzenie Nr 49/2001 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 30 października 2001 r. w sprawie szczegółowych obowiązków i odpowiedzialności pracowników oraz osób studiujących na Uniwersytecie Wrocławskim w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nauki.

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.